

ปราสาทในจังหวัดสุรินทร์ : ปราสาทตาเมือนธม

ข้อมูลทั่วไป

๑.อายุ :: พุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๗
[บาปวน]

๒.ประเภท :: ปราสาทหินทราย

๓.วัตถุประสงค์ :: เทวสถาน

๔.ทิศทางการวางตัว

:: ๑๐.๖ องศาตะวันตก

ความหมายสัญลักษณ์

N :: มุมมองด้านทิศเหนือ

S :: มุมมองด้านทิศใต้

W :: มุมมองด้านทิศตะวันตก

E :: มุมมองด้านทิศตะวันออก

ที่อยู่ :: บ้านหนองคันนา ต.ตาเมียง อ.พนมดงรัก ละติจูด :: ๑๔.๓๔๙๒๙ องศาเหนือ ลองจิจูด :: ๑๐๓.๒๖๖๒๘ องศาตะวันออก
แผ่นภาพที่ ๒๘/๓๐ โครงการ(๕๔๐๙๐๑๗๘) :: การศึกษาและพัฒนากระบวนการตัดสินใจของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎี
การเรียนรู้เชิงสังคมวัฒนธรรม เรื่อง ปราสาท ในมิติวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดย โรงเรียนนารายณ์คำผงวิทยา จังหวัดสุรินทร์

ปราสาทตาเมือนธม [Prasat Tamuanthom]

“ธม” แปลว่า “ใหญ่” เป็นปราสาทขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มปราสาทตาเมือน บนแนวเทือกเขาพนมดงรัก ประกอบด้วยปราสาทสามองค์ มีปราสาทประธานขนาดใหญ่ที่สุดอยู่ตรงกลาง ปราสาทอีกสององค์อยู่ถัดไปด้านหลังทางด้านขวาและซ้าย ปราสาททั้งสามองค์สร้างด้วยหินทรายหันหน้าไปทางทิศใต้ ที่ปราสาทประธานประดิษฐานศิวลึงค์ โดยเป็นลึงค์ที่เกิดขึ้นเอง ที่เรียกว่า “สวายัมภูวลึงค์” ซึ่งเป็นศิวลึงค์ที่สำคัญที่สุดของลัทธิไศวนิกาย โดยรอบปราสาทประธานมีลวดลายจำหลักที่งดงาม แม้ว่าจะถูกลักลอบทำลายและทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ทางด้านตะวันออกและตะวันตก มีวิหารสองหลังสร้างด้วยศิลาแลง อาคารทั้งหมดมีระเบียงคดซึ่งสร้างด้วยหินทรายล้อมรอบ มีโคปุระทั้งสี่ด้าน โคปุระด้านใต้มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีบันไดทางขึ้นจากเชิงเขาด้านนั้น นอกระเบียงคดทางด้านทิศเหนือมีสระน้ำและที่ลานริมระเบียงคดทางมุขด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้มีศิลาจารึกภาษาขอม กล่าวถึงชื่อ พระกัลป์ปฤถณะ (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและ จดหมายเหตุ ๒๕๔๔ : ๕๔) จึงสันนิษฐานได้ว่า โบราณสถานแห่งนี้คงจะสร้างขึ้นเนื่องในศาสนาพราหมณ์ จากลักษณะทางสถาปัตยกรรมและลวดลายจำหลักต่าง ๆ ทำให้ทราบได้ว่า โบราณสถานแห่งนี้คงจะสร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ซึ่งเก่าแก่กว่าโบราณสถานอีกสองแห่งในกลุ่มปราสาทตาเมือน ปัจจุบันการเข้าไปชมโบราณสถานกลุ่มปราสาทตาเมือน (ปราสาทตาเมือน ปราสาทตาเมือนโต้งและปราสาทตาเมือนธม) สามารถทำได้สะดวก เพราะมีถนนลาดยางเข้าไปจนถึงตัว ปราสาทตาเมือนธม แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ในการดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๑ ด้วย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพราะโบราณสถานอยู่ในป่าลึกติดกับชายแดนกัมพูชา

อายุ :: พุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๗
[บาปวน]

ประเภท :: ปราสาทหินทราย

วัตถุประสงค์ :: เทวสถาน

ทิศทางการวางตัว

:: ๑๐.๖ องศาตะวันตก

ปราสาทตาเมือนธม :: ขึ้นทะเบียนและประกาศในราชกิจจานุเบกษา :: เล่มที่ ๕๒ ตอนที่ ๗๕ หน้า ๓๗๑๒ เมื่อ ๘ มีนาคม ๒๕๓๘
โครงการ (๕๔๐๙๐๑๗๘) :: สนับสนุนโดย สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) :: www.QLF.or.th
ผู้รับผิดชอบโครงการ :: นายศักดิ์อนันต์ อนันตสุข E-mail :: anantasook@gmail.com ศึกษาเพิ่มเติมที่ www.anantasook.com